

L'episodi de pluja ha estat excepcional a l'extrem sud del país

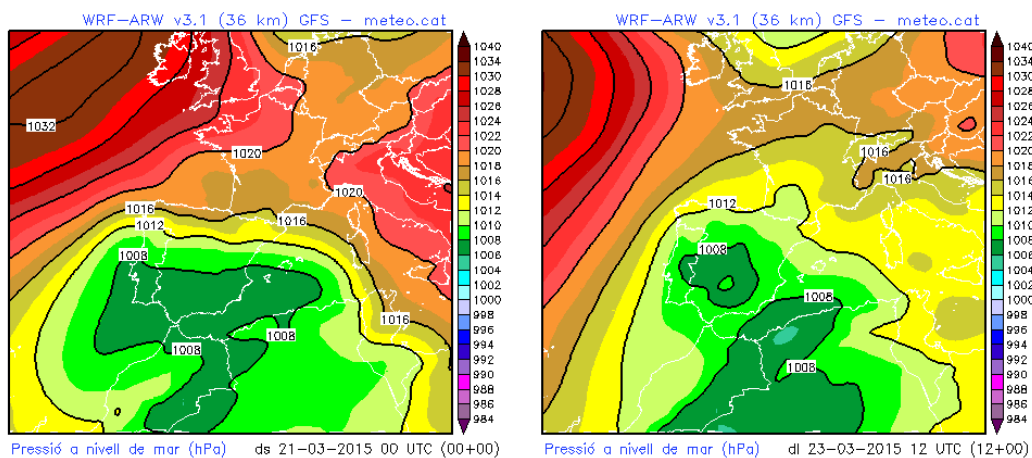
- La precipitació acumulada en 5 dies ha superat els 200 mm a l'interior de les Terres de l'Ebre, amb registres de fins a prop de 700 mm a les parts altes del massís del Port
- A l'extrem sud del país cal retrocedir fins al maig de 2002 per trobar un episodi de pluja comparable, mentre que l'octubre de l'any 2000 s'hi van recollir quantitats clarament superiors

Descripció de l'episodi

Una àrea de baixes pressions estancada al sud de la península Ibèrica durant més d'una setmana ha provocat 5 dies de precipitacions a Catalunya entre el divendres 20 de març a la tarda i el dimarts 25 al migdia, que han estat extraordinàriament abundants a l'extrem sud del país.

La profunda depressió a tots els nivells, que el dimecres 18 ja es trobava situada al golf de Cadis, va progressar lentament cap al nord, impulsant vent de llevant sobre el litoral mediterrani i provocant precipitacions que a partir de divendres a la tarda van començar a caure al sud del Principat.

Al llarg del cap de setmana, la depressió freda en altura es va mantenir força estacionària, amb lleugeres oscil·lacions del centre de la baixa en superfície, que implicaven una major o menor extensió de la precipitació al Principat.

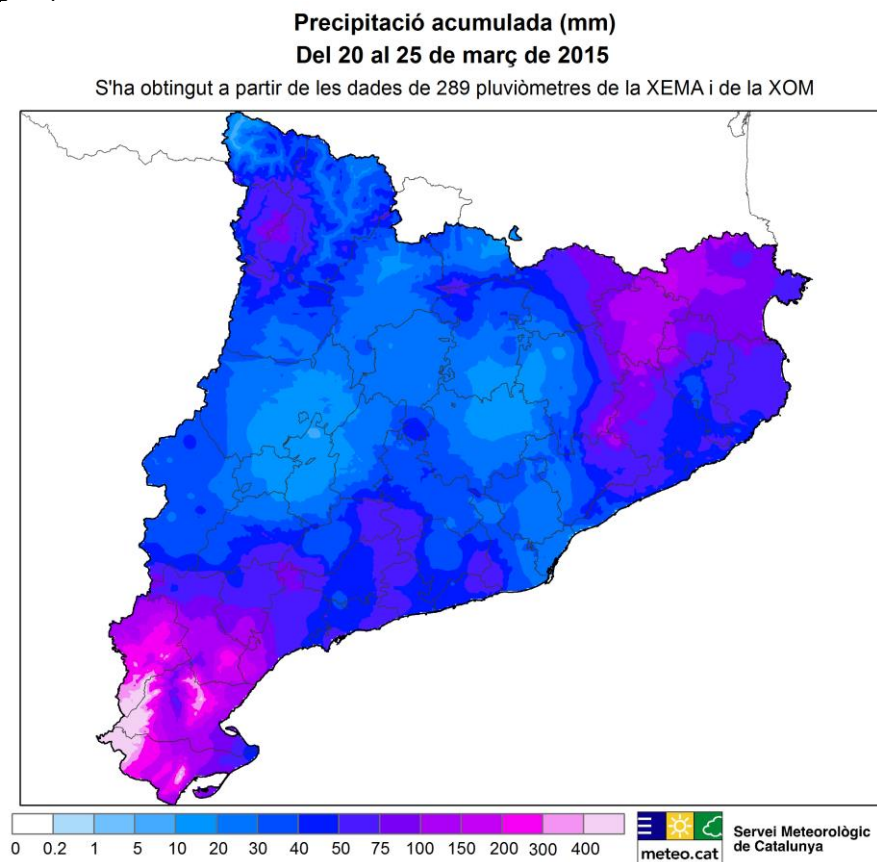

Els mapes anteriors, corresponents a l'anàlisi de la pressió atmosfèrica en superfície del dissabte 21 a les 00 UTC i del dilluns 23 a les 12 UTC, mostren una extensa àrea depressionària al sud de la península Ibèrica, amb vents de l'est i del sud-est incidint directament sobre la costa catalana.

Després de gairebé 5 dies de precipitacions, la baixa es va començar a desplaçar cap a l'est el dimarts 24 a la tarda, coincidint amb l'arribada d'una massa d'aire més fred provinent del nord. Aquest canvi de situació va fer que durant la matinada del dimecres 25 les precipitacions s'anessin concentrant a l'est del país i al vessant nord del Pirineu. La baixada de la temperatura va permetre que la precipitació fos en forma de neu a les cotes més altes del prelitoral (al massís del Port i al Montseny).

Precipitació acumulada

El mapa següent mostra la distribució de la precipitació acumulada a Catalunya entre el divendres 20 i el dimecres 25 de març de 2015. S'ha obtingut a partir de les dades de 269 pluviòmetres, dels quals 171 corresponen a la XEMA (Xarxa d'Estacions Meteorològiques Automàtiques) i 118 a la XOM (Xarxa d'Observadors Meteorològics):

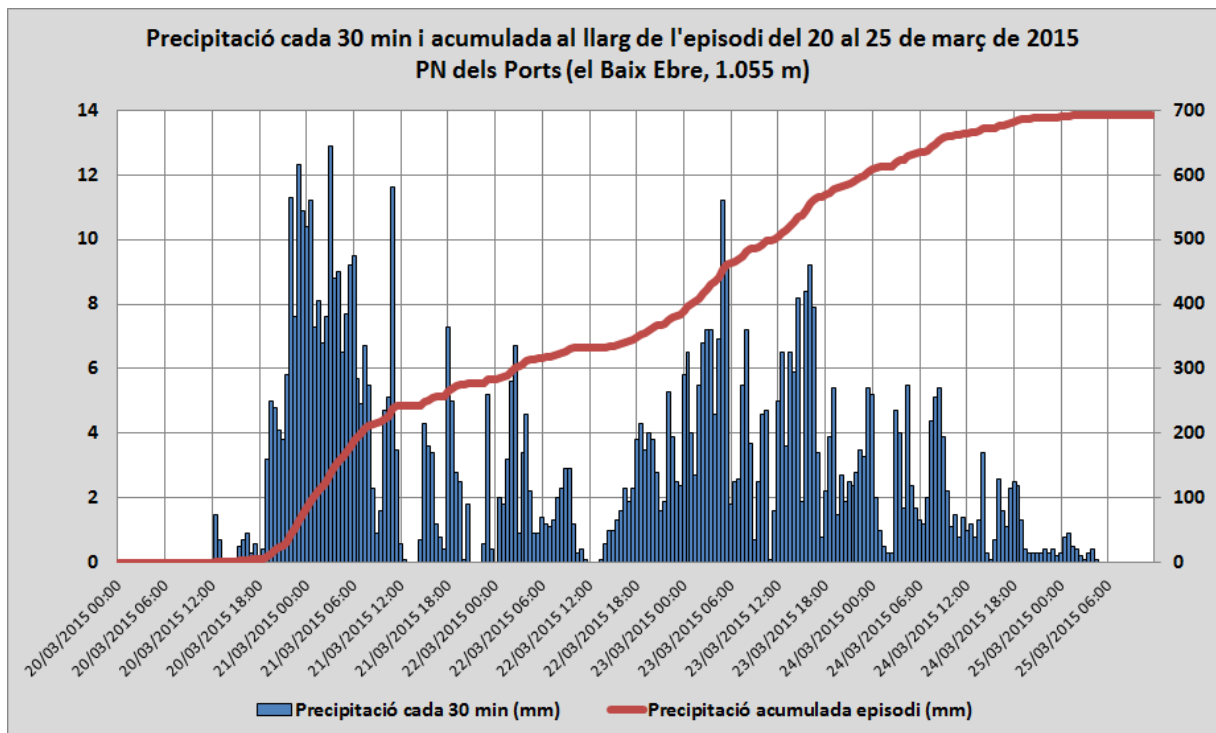
La taula següent mostra la precipitació acumulada a les estacions de la XEMA i de la XOM que han recollit més de 100 mm entre el divendres 20 i el dimecres 25 de març:

Estació	Comarca	Precipitació acumulada 20-25 de març de 2015 (mm)
PN dels Ports	Baix Ebre	693,2
Horta de Sant Joan (XOM)	Terra Alta	311,0
Horta de Sant Joan	Terra Alta	276,6
Mas de Barberans - Abocador	Montsià	249,4
Tivissa (XOM)	Ribera d'Ebre	230,9
Gandesa	Terra Alta	210,1
Ulldecona - els Valentins	Montsià	189,9
Albanyà - Lliurona (XOM)	Alt Empordà	180,1
Batet de la Serra - Mas el Solà (XOM)	Garrotxa	168,3
Mieres (XOM)	Garrotxa	157,3
el Perelló	Baix Ebre	155,9
el Pinell de Brai (XOM)	Terra Alta	151,4
Olot	Garrotxa	134,7
Batea	Terra Alta	134,6
Amposta	Montsià	129,5
l'Ametlla de Mar	Baix Ebre	129,2
la Serra d'Almos (XOM)	Ribera d'Ebre	126,0
l'Aldea	Baix Ebre	124,8
Alcanar	Montsià	123,8
Puig Sesolles (1.668 m)	Vallès Oriental	122,4
Santa Pau - Sant Miquel Sacot (XOM)	Garrotxa	121,3
Benissanet	Ribera d'Ebre	118,9
Alcanar - La Martorella (XOM)	Montsià	115,7
Rasquera (XOM)	Ribera d'Ebre	114,5
les Planes d'Hostoles (XOM)	Garrotxa	114,0
Viladrau	Osona	113,7
Observatori de l'Ebre (XOM)	Baix Ebre	112,5
Cabanes	Alt Empordà	109,5
Castell de Peralada (XOM)	Alt Empordà	105,1
Tortellà (XOM)	Garrotxa	104,6
Falset	Priorat	103,5
Falset - Los Baboixos (XOM)	Priorat	103,2
Sant Pere Pescador	Alt Empordà	101,2
la Vall de Bianya (XOM)	Garrotxa	100,4

Com sol passar en moltes llevantades, els màxims de precipitació s'han concentrat als relleus del prelitoral dels dos extrems del país. En aquesta ocasió, la presència de la baixa al sud de la península Ibèrica ha fet que la precipitació més abundant afectés l'interior del País Valencià i l'extrem sud del Principat, amb acumulacions superiors als 200 mm a l'interior de les Terres de l'Ebre i registres excepcionals de fins a prop de 700 mm a les zones altes del massís del Port.

En canvi, a l'interior del país la precipitació ha estat més dispersa i menys abundant, amb registres inferiors als 20 mm a diversos sectors de la Catalunya Central, valls del Pirineu i àrees de ponent, i fins i tot inferiors als 10 mm al nord de l'Urgell.

La gràfica següent mostra la precipitació registrada cada mitja hora (en blau) i l'acumulació de pluja al llarg de l'episodi (en vermell) a l'estació del PN dels Ports (el Baix Ebre, 1.055 m) entre el divendres 20 i el dimecres 25 de març. La precipitació ha estat moderada i continuada al llarg de bona part de l'episodi, amb xàfecs d'intensitat forta només durant les hores centrals del dilluns 23 (fins a 1,7 mm en 1 minut a les 14:37 UTC). L'escala de la dreta fa referència a l'acumulació de precipitació al llarg de l'episodi (fins a 693,2 mm) i la de l'esquerra a la precipitació recollida cada 30 minuts (ambdues expressades en mm):

La precipitació caiguda a l'estació del PN dels Ports ha estat en forma de pluja durant gairebé tot l'episodi, amb una temperatura que en general ha oscil·lat entre els 2°C i els 5°C. Ara bé, a partir de dimarts el vespre el vent va girar a component

oest i la temperatura va baixar per sota dels 0°C i fins a una mínima de -2,5°C. Així doncs, l'episodi ha acabat amb precipitació en forma de neu durant la nit de dimarts a dimecres, que ha acumulat un gruix d'uns 3 cm.

Dimecres al matí, poc després d'aturar-se la precipitació, tècnics de manteniment de les estacions automàtiques han visitat l'estació del PN dels Ports i han pogut confirmar el correcte funcionament del pluviòmetre.

Excepcionalitat de la precipitació acumulada

A bona part de Catalunya no ha estat un episodi de precipitació excepcional, ja que fa només 4 mesos que la llevantada del 27 de novembre a l'1 de desembre de 2014 va deixar quantitats superiors a la majoria de comarques.

Ara bé, a les Terres de l'Ebre, i més concretament al voltant del massís del Port, cal anar fins al maig de 2002 per trobar un episodi de pluja comparable i fins a l'octubre de 2000 per trobar-ne un de més destacat.

L'estació del PN dels Ports, instal·lada el 4 de gener de 2007, ha registrat l'episodi de precipitació més abundant de la seva sèrie, ja que els 693,2 mm d'aquests últims 5 dies superen àmpliament els 514,2 mm recollits entre el 23 i el 27 de desembre de 2007, així com els 482,2 mm acumulats entre el 27 de novembre i l'1 de desembre de 2014. De fet, no hi ha cap estació de la XEMA que hagi registrat mai una precipitació tan abundant en pocs dies. Ara bé, durant la llevantada de fa 4 mesos aquesta mateixa estació va registrar el rècord històric de la XEMA de precipitació en un sol dia, amb 336,1 mm al llarg del dissabte 29 de novembre, que no ha estat superat.

Com a conseqüència de la curta sèrie de l'estació del PN dels Ports, per trobar el precedent d'un episodi de pluja més important a l'entorn d'aquest massís caldrà basar-se en les dades d'Horta de Sant Joan (la Terra Alta) i Mas de Barberans – Abocador (el Montsià):

- Entre el 5 i el 9 de maig de 2002 l'acumulació de pluja va ser semblant a la d'aquests últims dies, ja que es van registrar 298,2 mm a Horta de Sant Joan (XEMA) i 288,4 mm a Mas de Barberans – Abocador. En aquella ocasió, gran part de la pluja es va concentrar en dos dies, ja que entre el 7 i 8 de maig es van recollir 232,8 mm a Horta de Sant Joan i 244,8 mm a Mas de Barberans. A Godall (el Montsià) s'hi van acumular 333,5 mm.
- Per trobar un precedent d'un episodi de pluja clarament més important que el d'aquests dies cal retrocedir fins l'octubre de l'any 2000. Entre els dies 21 i 25 es va recollir fins a 423,2 mm a Horta de Sant Joan i 459,6 mm a Mas de Barberans – Abocador (no es disposa de totes les dades de l'episodi, però

probablement hi van caure al voltant de 500 mm). D'altra banda, segons alguns registres no oficials, podrien haver caigut prop de 900 mm a la zona on actualment hi ha l'estació de la XEMA del PN dels Ports.

Intensitat de la precipitació

Al llarg de l'episodi la precipitació ha estat bàsicament moderada i continuada a l'extrem sud del país i a moltes zones del nord-est, mentre que a la resta ha caigut en forma de ruixats més intermitents. Només dues estacions de la XEMA han superat el llindar de Situació Meteorològica de Perill (SMP) per intensitat de precipitació (20 mm en 30 minuts). Concretament, la matinada de diumenge les estacions del Perelló i l'Ametlla de Mar (el Baix Ebre) van recollir 27,0 mm i 21,2 mm en 30 minuts, respectivament.

Vent i alteració marítima

El vent de llevant ha bufat fort entre moderat i fort en diversos moments de l'episodi, especialment entre els dies 20 i 21, amb una ratxa màxima de fins a 82,1 km/h a l'Observatori Fabra de Barcelona el dia 21. D'altra banda, dimecres el vent del nord i nord-oest ha bufat amb ratxes fortes als dos extrems del país, amb un registre màxim de 143,6 km/h a Portbou (l'Alt Empordà).

Pel que fa a l'alteració marítima, la llevantada del cap de setmana es va fer notar arreu del litoral, amb onades de fins a 3 m arran de costa.

Nevada a les cotes mitjanes i altes del Pirineu

Tot i que el Pirineu i Prepirineu no han estat les zones més afectades per aquest episodi de precipitació, al llarg dels últims dies s'han anat produint precipitacions en forma de neu, amb una cota que puntualment va baixar fins a prop dels 1.000 m diumenge a la tarda i durant la matinada del dimecres, mentre que en d'altres moments s'ha situat entre els 1.500 i els 1.800 m, segons la zona. La següent taula mostra el gruix màxim de neu nova mesurat al llarg de l'episodi per les estacions d'alta muntanya de la XEMA i pels observadors i vigilants de la XOM, així com el dia en què s'ha produït aquest màxim:

Estació	Comarca	Gruix màxim de neu nova 20-25 de març de 2015 (cm)	Dia gruix màxim
Ulldeter (2.410 m)	Ripollès	64	23
Setcases - Hostal Pastuira (1.999 m) - XOM	Ripollès	55	23
Boí (2.535 m)	Alta Ribagorça	54	25
Espot (2.519 m)	Pallars Sobirà	42	25
Salòria (2.451 m)	Pallars Sobirà	30	25
Núria (1.971 m)	Ripollès	29	23
Cadí Nord (2.143 m) - Prat d'Aguiló	Cerdanya	28	24
Bonaigua (2.266 m)	Pallars Sobirà	24	25
Lac Redon (2.247 m)	Val d'Aran	23	23
Sasseuva (2.228 m)	Val d'Aran	21	25
Malniu (2.230 m)	Cerdanya	20	23
Certasca (2.400 m)	Pallars Sobirà	18	23
el Port del Comte (2.316 m)	Solsonès	18	25
Sant Joan de l'Erm (1.720 m) - XOM	Alt Urgell	13	23
Arties (1.150 m) - XOM	Val d'Aran	5	25
Puig Sesolles (1.668 m)	Vallès Oriental	4	25
Vielha (980 m) - XOM	Val d'Aran	4	25
Viu de Llevata (1.250 m) - XOM	Alta Ribagorça	1	25

Predicció pels pròxims dies

La predicció indica que el que resta de setmana tindrem un temps bàsicament assolellat i estable, tot i el pas d'alguns sistemes frontals molt poc actius que poden portar alguns núvols poc destacables al nord del país. Aquesta nuvolositat en alguns moments podrà ser més compacta al vessant nord del Pirineu, i fins i tot pot deixar alguna precipitació molt feble i aïllada. El vent del nord continuarà bufant al nord del país, i es reforçarà de cara a la nit de divendres 27 i matí de dissabte 28. La temperatura pujarà notablement, amb un ambient diürn molt suau de cara al cap de setmana.

Més informació a www.meteo.cat a les xarxes socials [facebook.com/meteocat](https://www.facebook.com/meteocat) i [@metecat](https://twitter.com/meteocat)

26 de març de 2015